

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา: กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจจาก
มหาวิทยาลัยภายในประเทศ และมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา

นางสาว วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-082-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RATES OF RETURN ON EDUCATION: A CASE STUDY OF MBA GRADUATES
FROM THAI UNIVERSITIES AND UNIVERSITIES IN THE UNITED STATES

MISS VARAPAN MEEFUENGSAK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics in Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-082-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์   อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา: กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศ และมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา

โดย   นางสาววราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์

ภาควิชา   เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ดร.พิษณศ เจษภูวนัตร์

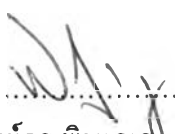

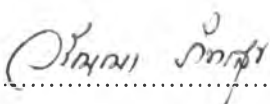
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

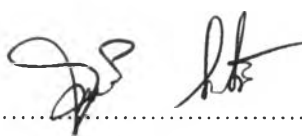

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อิศรา ศานติศาสตร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ดร.พิษณศ เจษภูวนัตร์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรัญญา ภัทรสุข)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ ไกรพรศักดิ์)

วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์: อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา: กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศ และมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา (RATES OF RETURN ON EDUCATION: A CASE STUDY OF MBA GRADUATES FROM THAI UNIVERSITIES AND UNIVERSITIES IN THE UNITED STATES) อ.ที่ปรึกษา: อ.ดร. พิษณุเดช เจษฎาจันทร์, 110 หน้า. ISBN 974-332-082-2.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลตอบแทน ต้นทุน อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล และอัตราผลตอบแทนทางสังคมของการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจของผู้จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศและจากสหรัฐอเมริกา สำหรับผู้จบการศึกษาในประเทศศึกษาเฉพาะผู้จบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาศึกษาผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยทั้งที่ติดและไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือผู้ที่ทำงานในธุรกิจการเงินและการธนาคาร ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบจำแนกประเภท กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งหมด 392 คน ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลค่าใช้จ่ายของสถาบันการศึกษาในประเทศ ได้มาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากข้อมูลดังกล่าวจึงนำมาคำนวณหาผลตอบแทน ต้นทุน อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล และอัตราผลตอบแทนทางสังคม

ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนทางการศึกษาของผู้จบการศึกษาจากสหรัฐอเมริกาสูงกว่าผู้จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศประมาณ 3-4 เท่า โดยผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกามีต้นทุนส่วนบุคคล และต้นทุนทางสังคมเฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 994,463 บาท และ 1,089,469 บาทตามลำดับ ส่วนผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศมีต้นทุนส่วนบุคคล และต้นทุนทางสังคมเฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 236,368 บาท และ 362,934 บาทตามลำดับ สำหรับรายได้เฉพาะที่เป็นผลมาจากการศึกษา ผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ 1 ใน 20 ของสหรัฐอเมริกามีรายได้ต่อปีสูงสุด รองลงมาคือผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 ผู้ที่จบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อนำเอารายได้และต้นทุนมาคำนวณหาอัตราผลตอบแทนแล้วพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมของผู้จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศสูงกว่าผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 แต่ต่ำกว่าผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 กล่าวคือ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศเท่ากับร้อยละ 34.8 และ 29.4 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 เท่ากับร้อยละ 13.9 และ 15.4 และของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 เท่ากับร้อยละ 40.1 และ 24.6 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลกับอัตราผลตอบแทนทางสังคมแล้วพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศและผู้จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 สูงกว่าอัตราผลตอบแทนทางสังคม แต่อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 มีค่าใกล้เคียงกับอัตราผลตอบแทนทางสังคม

ภาควิชา ..... เศรษฐศาสตร์ .....
สาขาวิชา ..... เศรษฐศาสตร์ .....
ปีการศึกษา ..... 2541 .....
ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

VARAPAN MEEFUENGSAART: RATES OF RETURN ON EDUCATION: A CASE STUDY OF MBA GRADUATES FROM THAI UNIVERSITIES AND UNIVERSITIES IN THE UNITED STATES. ADVISOR: PHITSANES JESSADACHATR, PH.D., 110 PP. ISBN 974-332-082-2.

The objectives of this study are to determine monetary benefits, costs, private and social rate of return of MBA graduates from Thai and U.S. universities. Thai universities are Chulalongkorn University and Thammasat University, while U.S. universities include both top 20 and non-top 20 universities. The sample size of 392 employees was taken from commercial banks and finance companies by the method of stratified random sampling. Institutional costs of Thai universities are obtained from Chulalongkorn University and Thammasat University. Then, monetary benefits, costs, private and social rate of return are estimated.

The findings of this study show that the average private and social cost of MBA graduates from U.S. universities are 3-4 times higher than those of MBA graduates from Thai universities. Average private and social cost of U.S. university graduates are 994,463 and 1,089,469 Baht per year, while those of Thai university graduates are 236,368 and 362,934 Baht per year. Graduates from top 20 U.S. universities receive the highest income, followed by graduates from non-top 20 U.S. universities, Chulalongkorn University, and Thammasat University, respectively. However, the cost-benefit analysis shows that private and social rate of return of Thai university graduates (34.8% and 29.4%) are much higher than those of non-top 20 U.S. university graduates (13.9 % and 15.4%), but are lower than those of top 20 U.S. university graduates (40.1% and 24.6%). Private rate of return of Thai university graduates and top 20 U.S. university graduates are higher than their social rates of return, while private and social rate of return of non-top 20 U.S. university graduates are almost the same.

ภาควิชา ..... เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา ..... เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณดร.พิเชตเศ เจษฎาฉัตร สำหรับความเสียสละเวลาในการให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย และการตรวจเช็คแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ รศ.ดร.อิศรา ศานติศาสตร์ ที่กรุณาเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ รศ.วรัญญา ภัทรสุข และผศ.ดร.ไพฑูรย์ ไกรพรศักดิ์ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณฝ่ายทรัพยากรบุคคลของธนาคารบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทุกแห่งที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง นับเป็นความกรุณาอย่างมาก และขอขอบคุณสำหรับความมีน้ำใจของพี่ๆ คุณลุง ป้า น้า อา ทุกคน ที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดีมากเกินความคาดหมาย

ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับผู้ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา อันได้แก่ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคุณสมควร ศรีกัตัญญู

สุดท้ายขอขอพระคุณคุณแม่อันเป็นที่รักยิ่งที่ได้เลี้ยงดูและเอาใจใส่ผู้วิจัยเสมอมา อีกทั้งยังช่วยเหลือและให้กำลังใจทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ	๓
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. วรรณกรรมปริทัศน์.....	8
2.1 แนวคิดเรื่องการลงทุนทางการศึกษา.....	8
2.1.1 ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Approach).....	8
2.1.2 แนวคิดที่ว่าด้วยการเป็นเครื่องมือส่งสัญญาณ (Signaling Device).....	9
2.2 การลงทุนทางการศึกษา.....	10
2.2.1 ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา.....	10
2.2.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและรายได้.....	12
2.2.2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนทางการศึกษา.....	13
2.2.3 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา.....	15
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน.....	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีการวิจัย.....	22
3.1 การคำนวณผลตอบแทน.....	22
3.1.1 สมการผลตอบแทนจากการทำงาน (Earning Function).....	23
3.2 การคำนวณค่าใช้จ่าย.....	26
3.3 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทน.....	32
3.3.1 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล.....	32
3.3.2 อัตราผลตอบแทนของสังคม.....	33
3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	35
3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.4.2 ประชากร.....	36
3.4.3 กลุ่มตัวอย่าง.....	38
4. ผลการศึกษา.....	40
4.1 ลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	40
4.2 ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา.....	49
4.2.1 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันในประเทศ.....	52
4.2.2 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา.....	52
4.3 ค่าใช้จ่ายในการศึกษา.....	70
4.3.1 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันในประเทศ.....	70
4.3.2 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา.....	75
4.4 อัตราผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษา.....	77
4.4.1 อัตราผลตอบแทนของการศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจของผู้ที่สำเร็จจาก สถาบันการศึกษาในประเทศ.....	77
4.4.2 อัตราผลตอบแทนของการศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจของผู้ที่สำเร็จจาก สหรัฐอเมริกา.....	78
4.5 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนที่คำนวณได้กับงานวิจัยอื่นๆ.....	80
4.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนทางการศึกษา.....	82
4.6.1 การเพิ่มขึ้นของค่าเรียน.....	83
4.6.2 อัตราแลกเปลี่ยน.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.6.3 ภาวะการว่างงาน.....	84
4.6.4 ภาวะการออกกลางคืน.....	85
4.6.5 ปัจจัยทางด้านครอบครัว.....	85
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	95
5.1 บทสรุป.....	95
5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	98
5.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....	99
รายการอ้างอิง.....	102
ภาคผนวก.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	ต้นทุนของการศึกษา..... 15
3.1	เกณฑ์ในการวัดค่าตัวแปร..... 25
3.2	รายชื่อมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ 1 ใน 20 ของสหรัฐอเมริกา..... 36
3.3	รายชื่อธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่เปิดดำเนินการ ณ เดือนมกราคม 2541..... 37
3.4	ขนาดของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์แบ่งตามมูลค่าสินทรัพย์รวม..... 38
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ..... 41
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและสถานประกอบการ..... 42
4.3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ..... 42
4.4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส..... 42
4.5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของบิดา..... 43
4.6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษาของบิดา..... 43
4.7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษาปริญญาตรี..... 44
4.8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบันการศึกษาระดับปริญญาตรี..... 45
4.9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผลการศึกษาระดับปริญญาตรี..... 45
4.10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบันการศึกษาระดับปริญญาโท..... 45
4.11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผลการศึกษาระดับปริญญาโท..... 46
4.12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานประกอบการ..... 47
4.13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน..... 47
4.14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้และอายุ..... 48
4.15	สมการรายได้ก่อนหักภาษีของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด..... 50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.16	สมการรายได้ภาคเอกชนวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการสำรวจข้อมูลของ TMA ในปี พ.ศ. 2538/2539.....	53
4.17	ประมาณการรายได้ก่อนเสียภาษีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาต่างๆ.....	55
4.18	ประมาณการรายได้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจากสมการรายได้ก่อนหักภาษีของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	57
4.19	ประมาณการรายได้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจากสมการรายได้หลังหักภาษีของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	59
4.20	ประมาณการรายได้ก่อนและหลังหักภาษีที่ปรับแล้วของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยเฉลี่ยและปริญญาโทจากสมการรายได้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	61
4.21	ประมาณการรายได้ก่อนและหลังหักภาษีที่ปรับแล้วของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยเฉลี่ยและปริญญาโทจากสมการรายได้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	63
4.22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาในประเทศและสหรัฐอเมริกาจำแนกตามระดับมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายต่อปีการศึกษา.....	70
4.23	ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลและทางสังคมที่ปรับด้วยอัตราการว่างงานแล้ว.....	71
4.24	จำนวนนิสิตนักศึกษาเต็มเวลาในปีการศึกษา 2539 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	72
4.25	ต้นทุนดำเนินการส่วนกลางด้านการศึกษาและของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในปีการศึกษา 2539 ต่อคนต่อปีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	73
4.26	ต้นทุนที่ดินเฉลี่ยต่อจำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งหมดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี 2539.....	73
4.27	ต้นทุนอาคารเฉลี่ยต่อจำนวนนิสิตนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี 2539.....	74
4.28	ต้นทุนครุภัณฑ์เฉลี่ยต่อจำนวนนิสิตนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี 2539.....	74

สารบัญญัตราสาร (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.29	ต้นทุนทางสังคมเฉลี่ยต่อคนของผู้ที่จบปริญญาโทบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทยปี 2539 และปี 2540.....	75
4.30	ต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนทางสังคมทั้งทางตรง และทางอ้อมของผู้จบการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	75
4.31	ต้นทุนทางตรง ต้นทุนทางอ้อมทั้งต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนทางสังคมของผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา.....	76
4.32	อัตราผลตอบแทนของการศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจจากสถาบันการศึกษาในประเทศ	79
4.33	อัตราผลตอบแทนของการศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจจากสถาบันการศึกษาในสหรัฐอเมริกา.....	80
4.34	อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทของงานวิจัยอื่นๆ.....	82
4.35	อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของผู้ที่จบจากสถาบันการศึกษาในประเทศเมื่ออัตราเงินเฟ้อ 10%.....	86
4.36	อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกาเมื่ออัตราเงินเฟ้อ 10%.....	87
4.37	อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกาเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับ 35 บาทต่อ\$US.....	88
4.38	อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกาเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับ 40 บาทต่อ\$US.....	89
4.39	อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของผู้ที่จบจากสถาบันการศึกษาในประเทศเมื่ออัตราว่างงานเท่ากับ 6%.....	90
4.40	อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกาเมื่ออัตราว่างงานเท่ากับ 6%.....	91

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1.1 จำนวนนักศึกษาปริญญาโทที่เข้าใหม่ในแต่ละปี.....	2
1.2 จำนวนนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกา.....	3
2.1 Human Capital Approach.....	9
2.2 The Screening (Credentialism) Hypothesis.....	9
2.3 อัตราผลตอบแทนการศึกษา.....	11
3.1 ระยะเวลาในการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนทางการศึกษา.....	32
4.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้ที่แท้จริงและรายได้ประมาณการโดย เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	67
4.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้ที่แท้จริงและรายได้ประมาณการผู้ที่จบ การศึกษาจากมหาวิทยาลัยในประเทศจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	68
4.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้ที่แท้จริงและรายได้ประมาณการผู้ที่จบ การศึกษาจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	69
4.4 รายได้ประมาณการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยเฉลี่ยที่บิดาจบ การศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี.....	92
4.5 รายได้ประมาณการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่จบจาก มหาวิทยาลัยในประเทศที่บิดาจบการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	93
4.6 รายได้ประมาณการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่จบจาก มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่บิดาจบการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรี.....	94